

RMK I. 1086a

A Keresztyéni Hitnek fő ágá-
zatának.

FUNDAMENTOMI;

Mellyek az Öreg Catechismusból rö-
vid Kérdésekben és Feleletekben be-
foglaltattanak, és elsőben Belga
nyelven ki-botsáttattanak.

Annak utánna a ki/dedeknek épületekért Ma-
gyar nyelvre fordíttattanak.

Egy könyvtárlából
ki

1880

COLOSVARAT.

Nyomtattatott VERESÉGYHAZI MIHALY által.
M. DC. LXIX.

A' Hirnek gazatának rövid be-fog-
laltatása a' kildedeknek hasznokra.

EL S Ö R E S Z.

A' MINYAVALYASSA-
GUNKROL.

KERDES.

- Isztár.*
139. 14.
Tar. 1.
26.
Col. 3.
10.
Eph. 4.
24.
Ezech. 7.
29.
Rom. 3.
12.
Job. 2.
4.
Rom. 5.
12.
11.
- K. Ki teremtett téged? F. Az Isten.
K. Mint teremtett tégedet az Isten?
F. Az ő képe.
K. Mit értesz az Isten képén?
F. Az ő tökéletességét, böltsességét, szentségét és igazságát.
K. Olyan jó még az ember, a' mint őt az Isten teremtette vala? F. Nem.
K. Minémű há? F. Meg-romlott természet.
K. Mikképpen estünk mi a' romlott állapotba?
F. Az Ádám eseti által.
K. Micsoda esettel esett el Ádám?
F. Ott a' fáknak gyümölcseben, melyet az Isten meg-tiltott vala ő tőle.
K. Részeseké minden emberek ebben a' bűnben?
F. Igen-is.
K. Miért? F. Mert ők minnyájan az Ádám-ban vétkeztenek.
K. Mint hívattak éza' bűn?
F. Eredendő bűnnek.
K. Miért? F. Mert mi abban fogantattunk és születettünk.

- Col.* 3.
16.
Matt. 2.
29.
Márk.
16. 19.
Eph. 1.
20.
Rom. 8.
32.
Luk. 1.
33.
Col. 1.
42.
Matt. 24.
41.
2 Thess.
1. 3.
Jin. 10.
12.
Tit. 1.
16.
- F. Az ő emberi természetire nézve csak az ég-be vagy on. a' hová fel-ment.
K. Minemű há? többé mi velünk?
F. Velünk vagy on Isteni természetire nézve, mert a' Isten mindenütt jelen vagy on.
K. Mit cselekedsz az égben?
F. Az ő Atyjának jobján ül.
K. Mit teszel az? F. Azt teszi, hogy ő az ő Anyaszentegyházának feje.
K. Mit cselekedsz az ő Anyaszentegyházán?
F. Könyörg érte, és védelmezi az ő ellen-ségei ellen.
K. Mit cselekedsz egyebet?
F. Az ő Lelketyánja által igazgattya az ő híveit, és lelki adékkal be-tölti.
K. Nem jött há? a' Corintus többé ez vilagra?
F. Eljő az utolsó napon, hogy meg itillyen hol-takat és eleveneket, az az, minden embereket.
K. Micsoda ítéletet fog ki-mondani?
F. Az ő juhainak örök elerésével, a' gődölyék-nek pedig örökké valo kárhozatot.
K. Honnan ísmertetnek meg az ő juhait?
F. E' kér jegyből, hogy azok az ő szavát halgat-tyák, és őt követik.
K. Miről ísmertetnek meg a' gődölyék?
F. E' két jegyből, hogy ők az Isten nem ísmérik, és a' mi Urunk Jესus Christus Evan-geliomának nem engednek.
K. Vánké oly hiszelenek, kik az Isten ísmérik?
F. Vánagyán ők, hogy az Isten ísmérik; és cselekedetekkel tagadgyák; mert gono-

OSZK lelt.
Régi R. Ny.
8/19348/144

ay

szülének a' Christus kegyelmével an-
dok fujtalapságokra.

K. *Híjfele a' szent Lélekben; F. Híjzek.*

1 Cor. 12. 6. K. *Mért; F. Mert egy Isten az Aryával és a' Fi-
uval.*

K. *Mint munkálkodik mi bennünk a' Szent Lélek?*

Jan. 3. 5. F. *Ujja fűti minket, az az, megvilágosítja
értelemünket, akarattunkat megjobbítja, az
Istennek akaratjára hajtván.*

K. *Mit cselekedtek egyebet?*

Jan. 14. F. *Vigasztal minket a' mi szomorúságinkban,
és szorongat a' mi váltáságunknak.*

Sid. 12. K. *Mért szent kereszény Anyaszentegyházon?*

23. F. *Az Isten vállalatotnak legeret.*

K. *Hol vagyon az az Anyaszentegyház?*

1. Ion. 6. F. *Egyre az az egben gőzdelő, más
11. részre a' földön vizezkedik.*

K. *Miből ismerhetjük meg a' Christust vizezke-
dő Anyaszentegyházat?*

Jan. 10. F. *Hogy csak a' Christus szavához és tudomá-
17. nyához halgat.*

K. *Mitoda még más jegye?*

Mat. 23. F. *Hogy ő más Sacramentumokat nem ismer,
1. C. 11. és külsőben kinem szolgálattya, hanem a'
11. 23. mint ő az Urul vőtte.*

K. *Tartoznak minden kereszénynek az Isten A-
nyaszentegyházában magokat beadni;*

Gal. 2. F. *Tartoznak; mert a' miképpen hogy csak egy
47. fő pásztor vagyunk, úgy egy akolnak kel lenni,
az hol minden ő juhok ő szve gyűllyenek.*

Z. ch. 8. K. *Mért még is; F. Azért a' kiváltképpen
48. való*

K. *Honnan származik a' bűn?*

F. *Az ördögtől és az embereknek gonofzsá- 5. Mol.
goktól. 28.*

K. *Meg cselekedhet-e hát az ördög, és a' gonofz- Jan. 8.
ember valamit akár? 44.*

F. *Többet nem, hanem csak a' mire Isten erezteti.*

K. *Mért engedi meg az Isten ezeket?*

F. *Az övének próbáltatásokra, és az Istente- 50. 10.
leneknek büntetésekre. 5.*

K. *Mitoda javunkra szolgál ez minékünk?*

F. *Hogy mi a' mi Istenünket fellyük, és csak Mat. 10.
egyedül ő benne bízzunk. 28.*

K. *Hogy hogy bizhatunk mi az Istenben, holott
mi őt a' bűnünkkel haragra ingereljük?*

F. *Mert ő Atyánkká lőtt minékünk a' Christus Eph. 3.
álal. 11.*

K. *Miképpen lőtt az?*

F. *Az Ur Christus mi éretünk embernek fiává Gal. 4.
lőtt, hogy tenne minket Isten fiává. 5.*

K. *Miképpen lőtt ő emberré?*

F. *Felvévén az igaz emberileket és testet, mi Pbl. 4.
hozzánk mindenekben hasonlatos lőtt a' bű- 7.
nön kívül. Heb. 4.
55.*

K. *Honnan vőtte ő fel az ő testét?*

F. *A' Szűz Máriától; mert a' annak méhének Gal. 4.
gyümölcsé. 4.*

K. *Megváltozott-e hát ő az ő Isteniségében?*

F. *Nem mert ugyan az a' ki volt, és ott van Sid. 1. 12.
ná lőtt, a' mi nem volt, mindazáltal ugyan 11. 9. 5.
egy személy.*

K. *Ki orre által lőtt az?*

ak. 1. K. Kellatré a mi id- zítónknak igaz emb- nek
25. lenni?

F. Ugyvagyon; mert egyébaránt meg nem
halhatott volna.

K. Kell-e néki örök Istennek lenni?

F. Kellert, mert egybként a halált, az ördögöt meg nem győzhette volna.

X. *Micsoda halallal holt-meg a' Christus?*

F. A³ keresztnék halálával.

3. K. *Miert?* F. Hogy minket a' törvénynek
3. átkától meg-fabaditana.

K. Kicsodákéri holt-meg?

10. F. Az ő juháért, az az, az Istennek minden-
vála

a' mitemetségünket.
szálla alá pokolra?
n felette nagy kénokat
nilelkei - örökké

F.
K.
F.
K.
F.A
K.
F.

K.
F.

ter
se
K. M
F. Me
ré
ke
az
K. M
E. A

K. Mészoda bününk vagy. minékünk ezen kiválsz
E. Csak a kedves fiam.

F. Cselekedet szerént való bűn.

K. Mikeppen cselekedszük mi ez a bünt?

F. Gondoljunk el, befédünk el, és külső cselekedetünk el, nem csak akkor midőn mi gonosz cselekedszünk; hanem midőn a jó-mellyet tartoznánk meg-cselekedni, meg-nem cselekedszük.

K. Honnét ismérhettyük mi meg a' bünt?

F. Az isten törvényéből.

K. Mit irdemlünk mi a bünért?

F. A törvénynek átkar, az az, az idő szerint
és örökké való büntetést.

K. Cselekedhetünk-e hát mi magunkról valami
jót? E. Nem.

K. Honnan szerezhettyük hát mi magunknak
azt a tehetséget? F. Csak az Istentől.

MÁSODIK RESZ.
AZ EMBERNEK SZABADULASARUL

K. Nem teherünké elegez a' mi búncinkért?
E. Nem.

F. Nem.

K. *Miért?* F. Azért hogy a' mi adósságu-
kat napról napra nevellyük.

K. Ki térszen hát eleget érettünk?

F. A. Jēsus Christus.

K. Kicsoda az a Jésus Christus?

F. Az Istennek Fia,

K. Miért neveztetik Jánosnak?

F. Mert csak ő egyedül a mi id

K. Miért neveztelek Christu?

Gal. 4
19.

Eph. 17.

Rom. 30
200

7 Moß
27. 20.

Ján. 24

470

北

 a_2

Luc. 4. F. Mert ő a Szent Léleknek testyes, de ká-
 val meg-kendő, hogy minékünk fő Pro-
 fétánk, Papunk, és Királyunk lenne.
 Sid. 7. K. Miért neveztetik Istennek egy szőlőt Fiának?
 Solt. F. Mert ő egyedül öröktől fogva az Atyától
 ki beszélhetetlen módon született.
 Jan. 20. K. Igaz Istené hát ő? F. Ugy vagyon.
 Rom. 9. K. Az Atya és a Szent Lélek is igaz Istené.
 5. F. Ugy vagyon.
 Mat. 28. K. Három Istenek vadnaké tehát?
 19. F. Semmikeppen nem.
 5 Mos. 6. K. Miért hívják tehát ez háromban?
 4. 27. F. Mert az Isten ő magát az ő igéjében ekkép-
 pen jelentette meg.
 K. Hogy hogy jelentette meg magát?
 Jár. 14. F. Hogy ő állattyanban egy: de külömböző há-
 rom izeméllyű.
 7. K. Miért neveztetik a Christus mi Urunknak?
 Tit. 2. F. Mert ő minket az ő vé én meg-vőtr, és ma-
 gának örökségévé rőtr.
 Cselek. K. Kiteremtette-e világot? F. Az Isten.
 4. 24. K. Miből teremtette? F. Semmiből.
 Sid. 11. 3. K. Hány napon teremtette? F. H. pokon.
 Jeremi. 2. K. Vagyone hát még az Istennek gonagya-e vi-
 lágra? (áthatna.)
 Igen is; mert ő nálla nélkül soha fenn nem-
 Mit cselek szik?
 tartya minden teremtetit, és gondvisel-
 gazgattya.
 at mi reánk az kedvünk szen-
 len dalgok?

K. Hon-

K. Mit parantol a másodikban?
 F. Hogy önéki kellyen szoralm, csak az ő
 akarattya szerint, nem kepek által vagy egyéb
 emberi találmányok által.
 K. Mit parantol a harmadikban?
 F. Hogy én kem az Istenről, az ő szent neve-
 ről, és valami ő hozzá tartozik, fel-lemmel
 és nagy betsülhetet kell szollanom, az ő ne-
 vének ditsireire, fel-barátunknak épületire.
 K. Nem szabad hát eskünni?
 F. A törvény szerint való esküvés nem titot-
 meg, mikor igen nagy szükség kényszerit, és
 tökéletességben s igazságban létező; mert az
 esküvés minden verengésnek véget szor-
 kasztya.
 K. Melyik a negyedik parantsolat?
 F. Hogy az Urnak nyugodalmanak napját hü-
 séggel meg-szűrtellyem egész házami népevel
 egygyűtt, felre téven az én világi dolgainak,
 az én Istenemnek tisztességére, és magamnak
 idvességemre vfellyek gondot.
 K. Miből foglaltatott-bé a második táblában?
 F. Hat parantsolatok. Az ötödikben hogy én
 a' verem, és mind azok a' kik nállamnál
 fellyeb valok szerezsem betsültyem, és ne-
 kikegedelmességyek az Urban.
 A' Hatodikban, hogy az én fel-barátomat sem
 cselekedetemmel, sem nyelvemmel, meg ne
 nyomorítsam az ő életében.
 A' hetedikben, hogy meg ne bántsam szűz és
 tiszta életében.

A' nyol-

27

F. Mindazokért, valamelyekre vagy testünkben, vagy lelkünkben Izsáksegünk vagyunk, a mint

gyén szinten oly bizonyosan részesezők

5.
13-26

26

Mat. 6.
34.

a' Christus' ont testében és vérében bűn-
imnek bötse, a' mi a' az örök életre, mint
ennekém a' megfogott kenyér és ki-öntetett
bor hasznoma szolal.

K. Meg kell-e bűnünknek n' Christus testét em-
és az övéit emelnünk;

Jan. 6.
63.

F. Meg kell, de a' mi hűnknek szájával; mert
a' itt ő magában semmit nem használ.

K. Mit állatsz a' Mif. felől?

Sid. 7.
27.

F. Hogy a' Christus' egyszeri áldozatjának
megragadása, és átkozott bálvány imadás.

Sid. 9.
28.

K. Minemű észálettel áll minékünk az Ur Va-
csorájához járulunk?

1 Cor. 11
28.

F. Meg kell magunkat próbálnunk a' Szent
Pál tanítása szerint.

K. Miben áll meg próbálás?

1 Cor. 13
3.

F. Három részekben: I. Ha igaz szomorúsá-
gunk vagyóné a' mi bűnein felől. II. Ha

Rom. 12
10.

vagyóné igaz hűnk. III. Hamiz után aka-
runk-e az Isten akarattya szerint élni.

HARMADIK RESZ. A' HALA-ADASROL.

K. Hány parantsolatok vadnak az Isten
örvényében? F. Tízek.

Mat. 22
36.

K. Mikképpen osztanak-e?

F. A' két táblára a' hol az első az Istennek sze-
retetét foglalja-bé.

K. Mifé parantsol Isten az első parantsolatban?

F. Hogy csak egy Istenben kell bíznom;
ő az igazságom bízom, tisztelnem és felőm.

K. Mit

no kéntsezt, mellyet a' Christus' az ő A-
nyaszentegyházának ajándekozt.

K. Mellyek azok? F. A' Szenteknek egygyveisége,
bűneinknek bötánattya, testünknek fel-
madása és az örök élet.

K. Mit értesz a' Szenteknek egygyveiségén?

F. Azt az idveiséges egygyveiséget, mely min-
den igaz hűekb' vagyón, elsőben a' Christu-
sal, és minden ő ajándekival annak utánna
egymás közt az Anyaszentegyháznak épü-
letére.

K. Mit értesz a' bűnöknek bötánattján?

F. Hogy az Anyaszentegyháznak minden igaz Bfa. 32
tagja a' Christu'nak vére által meg-mofo-gat- 25
tator minde bűneiből.

K. Mit értesz a' testnek fel-madásán?

F. Hogy e' mi halandó testeink az utolsó na- Phil. 3.
pon dicsőségben kelnek-fel. 23.

K. Mit értesz az örök életen?

F. Amaz véghetetlen örömet és dicsőséget, mel- 2 Cor. 12
lyet mi ez élet után az égben bírnunk fogunk. 9.

K. Mikor bírjuk mi ezt?

F. A' mi lelkünk halálunk után mingyarást ál- 2 Cor. 30
tal-költöznek a' földi hajlékból az égben, de 1.
a' mi testeink a' földben, az életnek napjái- Phil. 30
nyugosznak. 21.

K. Kirsodaké mind ezek a' kéntsek?

F. Csak az igaz hűeké.

K. Mit értesz az igaz hűen?

F. Annaka' dolognak bizonyos voltát, mellyet
az ember remény, és azoknak a' dolgoknak

A5

erős

95

erős meg-megőrzését, a' mellyeket ember
nem lát

K. Világossá megénnekem e' meg-irástól vévebb?

Phil. 3. F. A' hit bizonyos ismereti az idvekségnek a'
Rom. 10. Christus által, és bizodalom, hogy mi az I-
17. stennek kegyelme által abbá rébeseklesünk,
11. támaszkodván csak az Istennek beszédére.

K. Másoda kívánságunk való győzelem a' mi
hiányunk?

Rom. 5. F. Hogy mi a' Christus érdeme által az Isten o-
4. lói meg-igazítottunk.

K. Mirekppen léfzen az I?

F. Ha mi a' Christusban igazán hiszünk, az ő
vére által meg-mosogattatunk a' mi bűneink-
ből és az ő igazsága minékünk tulajdonítottunk
mint ha mi magunké volna.

K. Erdemünké há' mi valamis a' mi jó cseleke-
detinké? F. Semmit nem

Rom. 11. K. Mire? F. Mert mi a' mivel tartozunk
6. azt cselekedésűk, és a' mi job cselekedetünk is,
Gal. 3. bűn nélkül mintsenek.

10. K. Igére há' az Isten jutalmat?

17. F. Igér: de kegyelemből,

24. K. Honnan vagy a' hit? F. A' Szent Lélektől.

Matt. 5. K. Másoda észközökkel éla' Szent Lélek a' His-
7. nek szerzésében?

Gal. 3. F. Az Evangyliomnak prédikálásával és a'
22. Sácramentumokkal.

Rom. 10. K. Másodák a' Sácramentumok?

17. F. Sent-jegyek, mellyeket az Isten az ő szöve-
11. ségéhez adott a' mi meg-erősítésünkre.

a' mint Urunk Christus meg-irított minket
a' mindennapi imádságban

K. Hány kéresek vadsnak abba az imádságban?

F. Hat, melynek a' hárm tulajdonképpen az
Isten tisztességére néz; A' hármá pedig a' mi
előmenetelünkre, és idvelségünkre.

K. Másoda értelmek a' három első kéreseknek?

F. I. Hogy az Isten mi tőlünk igazán meg-
eszmértelések. II. Hogy az ő Anyafzentege-
háza nagyra nevekedyék, az értelembe-
a' jószágos cselekedetben, és meg-oltalmaz-
talsék az ő ellenségi ellen. III. Hogy mind
a' kedvünk szerint való, mind a' kedvetlen
állapatokban, szent akarattal színtén ugy
bizzuk magunkat, a' mint az Angyalok cse-
lekedeznek az égben.

K. Másoda értelmek vagy a' három első ké-
reseknek?

F. I. Hogy az Isten táplállyon ez életben ru-
bázattal és étellel. II. Hogy a' Christu-ért
minden bűneinket meg-bocsátja, a' mine-
mi is kések vagyunk azoknak meg-enged-
ni, a' kik mi ellenünk vétének. III. Hogy
minket az ördögnek, e' világnak, és a' test-
nek kísérteti ellen meg-erősítsen, mind ad-
dig, míg tellyes szabadulásunk léfzen ez
élet után.

K. Mire való az első három és a' bő-rekesz és
Mi Atyánkba?

F. A' mi hitünknek erősíti és ére, hogy ti
állik az Isten meg-foghat minket, ti

mindható, meg-is akar segíteni, mint ke-
gyelm. Atya:

K. Bizonyos vagye hát benne könyör-
halgattya kérésed?

14 F. Biznyos (ha az ő akarattya szerint könyör-
gét) mert a Christus igeste azt, és abból
bizodalomból mondom én-is az AMENT

Solt. 8. v. 3.

A' kislelknek és tseet-szopoknak szájok által
erőssited meg a te hatalmadat a te ellensé-
gider, hogy meg-rons: ad ellenségedet, és a
bolzsa: a lokat.

V E G E.

